

LIGA ROMÂNĂ

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

PENTRU

INTERESELE UNITĂȚII CULTURALE A TUTUROR ROMÂNILOR

APARE ÎN FIE-CARE DUMINECĂ

Anul III. — No. 51.

27 Decembre, 1898.

UN MANIFEST

Comitetul Național Studențesc din Iași a lansat următorul manifest binesimțit:

Cetățeni Români,

În urma însărcinării date nouă de către studențimea Română naționalistă din Iași, am căutat să fim la înălțimea mandatului cu care am fost onorați de către colegii noștri și să dăm dovadă neclintită, că aspirațiunile lor sunt și ale noastre, cuștim să luptăm, românește pentru neamul românesc.

Intru atingerea acestei frumoase năzuinți și spre îndeplinirea delegațiunei ce ni s'a dat ne-am silit să ne ținem pașii noștri, pe drumul unei sincere și mănoase activități, din care să putem avea întăritoare satisfacțiune c'am făcut și noi ceva pentru credințele noastre pentru credințele naționaliste.

Și de oare-ce nestrămutata noastră convicțiune este, că *chestia națională nu poate fi decât una și singură pentru cei ce simt românește*, am căutat să tindem înlăuntrul activității noastre la unificarea țintelor, la îndrumarea tuturor aspirațiunilor pe singura cale bună și dreaptă, care ne poate conduce către idealul național al românismului; neștirbit în măreție, nepătat în strălucire.

Am plecat dela această mare idee și în-suflețiți de căldura inimilor noastre, am căutat să pătrunde în toate colțurile scumpei noastre Moldove, și să ducem sufletelor șovăitoare căldura și entuziasmul credințelor noastre.

Și în primul rând, *locul înspre care ne-am îndreptat privirile noastre au fost comunele rurale*. Am crezut de a noastră sfință datorie să mergem pe la sate, să ne punem în raport direct cu sătenii români și să le reamintim și lor

acea ce de suferință și de frică au uitat, să le deslegăm mințile ce ei sunt aceia care în primul loc trebuie să se bucure de roadele și tihna pământului românesc.

Dintre județele Moldovei, pe unde ne-a stat în putință să ne ducem la sate, cităm județul Iași și județul Covurlui, și cea mai descură-jetoare apatie în ce privește tăria națională a săteanului român. Și cum vreți să nu fie astfel cind plaiurile mănoasei noastre Moldove sunt inundate de valurile străinismului, nepotolite în oarba lor dorință de a distruge tot ce-i românesc, de a știrbi tot ce-i datină strămoșească și credință creștină. E posibil oare ca scințtea naționalității noastre să rămână tot vie și strălucitoare în tovărășia atitor străini? E posibil ca supremația credințelor naționale să se păstreze acolo unde germeul a ros, unde cangrena s'a întins?

Ei bine, florii coprind ori ce inimă românească, cînd, scoborît puțin și în mijlocul sătênilor, ți-i dat să vezi sfîșietorul spectacol ce ți-l presintă starea nenorocitului sătean, întinat și lovit în ceea ce are el mai scump: pământul și limba lui românească.

Au fost locuri, unde acțiunea distrugătoare a străinului ajunsese aproape de sfîrșit, aproape de atingerea supremei ținte: absolută încătușare a țăranului român. Au fost lucruri unde am găsit: *posesor evreu, cîrșmar evreu, ciubotar evreu... cămătar evreu*. Ei cum vreți d-stră să se mai simtă românește cu toată libertatea, cum vreți să se mai manifesteze vloga unei conștiinți naționale, în localități copleșite de străini, copleșite de dușmani? E fatal că mai ales săteanul român, atît de constrîns-economicește, să ajungă o uneltă neputincioasă în minile asupritorului lui național, cînd pe gîndirile și simțirile lui a pus stăpînire punga străină în care împrejurările și nenorocirile

Românului au făcut să se adune banii pentru pâine; banii pentru existența lui zilnică.

Și apoi nu e fatal oare ca un sătean pe care nimeni nu și-a dat osteneala să-l trezească la o viață națională, să-i arate cine sunt dușmanii românismului, să nu fie orbit într'atîta de multe ori de acel care-l împrumută să mănince, în cît să vadă în el pe prietenul ce vine să-l ajute, pe tovarășul care vine să-i micșoreze suferințele?

Astfel se stabilesc cele mai hidoase împrecheri de simțiri între două neamuri protivnice și ca aspirațiuni naționale și ca limbă, și ca religie și ca tot!

Am găsit, totuși pretutindenea căldură și entusiasm, atunci cînd le-am arătat fraților dela sate pericolul, cînd le-am spus ce-i străinul și care-i aspirațiunea lui.

Ca treziți dintr'un somn letargic, ca eșiți dintr'un vis urît și înșelător, s'au ridicat atunci mîndrii frații noștri și ne-au spus că mai trăește în sufletele lor credința și vitejia strămoșească, că sunt gata să ne urmeze pe calea eliberării neamului românesc de sub împovorătorul jug al iudovismului.

— *Duceți-vă în oraș, ne-au spus dînșii, și aveți credință în noi, căci pe țaranul român nevoile și suferințila l'au adus în halul ăsta, dar el n'a uitat încă să simtă și să lupte românește.*

Aceste ne le-au supus dînșii, podidiți une ori de lăcrămi, și aceste sunt vorbele pe cari vi le aducem din partea lor, ca o blîndă mîngăiere, ca o sfîntă încurajare în lupta ce veti întreprinde.

Iată cari sunt satele pe unde mijloacele ne-au permis să mergem:

Cîrlig, Capul-Dealului, Popricani, Coarba, Țipilești, Epureni, Aroneanu, Rediu-Aldei, Mogoșești, Ciurea, Piciorul Lupului și altele din județul Iași și Independența, Piscu, Vameș, Pechea, Bujor, Oancea, Berești, Slobozia-Konachi din județul Covurlui.

Am fost prin toate aceste sate și ne-am încredințat de tot ceea ce numai din auzite știam; am fost și ne-am întors oțeliți pentru luptă, cu nestrămutata speranță că nu vom lăsa dreptul naționalismului din mîncele noastre pînă ce toți Români dela o laltă nu vor face să triumfe idealul nostru național.

Credințele unor rătăciți nu ne vor descuraja pe noi, și tăria noastră ce va rezulta din slăbiciunea lor, va fi raza de călăuzire după care ne vom lua pentru a ne asigura triumful. Ne doare

în suflet că printre Români, sunt și elemente lipsite de conștiință, dar curajul nostru ne va șovăi pentru aceasta, căci într'o grădină împărătească, sunt și buruene printre flori!

* * *

În ce privește activitatea pe la orașe, noi, comitetul național studentesc, avem mîndria de-a o spune, că de și lipsiți de mijloace îndestulătoare, am isbit totuși să ținem frumoase întruniri naționaliste în toate capitalele din Moldova, afară de Botoșani și Dorohoi, unde am organizat meetinguri, pentru zilele de 21 și 22 Noembrie, rămînîndu-ne Romanul și Tecuciul, unde vom merge în curînd.

În congresul dela Tulcea am căutat să dăm ședinței naționale importanța ce i se cuvenea și ne-am dus pregătiți de luptă, hotărîți a agita chestiunea națională în sînul tineritului universitar. Siam isbit. Vor rămînea neuitate discuțiunile succedate în congres, precum neuitat nu vom lăsa și programul de luptă prezentat de comitetul național studentesc din Iași și votat în unanimitate de întreaga adunare.

Dar ceea ce ne dă nouă tărie și spor la muncă e nepretuit concurs ce ni-l dă Liga culturală.

Recunoașteți din capul locului de către ea, am fost neîncetat întovărășiți în activitatea noastră de puternicul ei concurs moral și material. Mîna în mîna cu Liga Culturală, adăpați în totdeauna de sfaturile bătrînilor și mult valoroșilor ei luptători, am căutat să ne îndeplinim cu demnitate și curaj mandatul pe care studentimea naționalistă romînă ni l-a încredințat nouă.

Să sperăm că nu va trece multă vreme și năzuințele idealului nostru național vor fi atinse și că vom avea Romîni în țara românească! Să sperăm că nu va trece multă vreme și că puternica falangă a luptătorilor naționaliști se va înjgheba pentru totdeauna în frunte cu drapelul naționalismului și va păși să stîrpească ori-ce veleitate străină de neam și de aspirațiune, care înăbuși simțiri romînești în țara românească.

Getățeni români,

Facem un apel sincer și călduros la voi toți, ca uitînd certele politice personale cari vă desbină, să vă uniți într'un singur partid: partidul național român, care să urmărească

înălțarea și întregirea neamului românesc și-a sfintelor lui datini.

Vă conjurăm pe sfânta dreptate și dragoste de neam să ne dați tot concursul vostru, ca împreună cu Ligile culturale și cu colegii Bucureșteni să ducem lupta grea ce-am întreprins.

Cetățeni români,

V'ați înălțat pământul prin jertfă și bărbăție și nu vi se permite să nu vă înălțați tot astfel neamul și cauza voastră.

Cu toții să strigăm că *pământul românesc ie al Românilor și să nu ne peticim țara nici să ne împestrifăm neamul.*

Țara și neamul nostru nu trebuie să aibă de cît închinători cu același Dumnezeu, cu aceeași limbă, cu aceleași cîntece...

Una să fim, orașeanul cu săteanul și să triumfăm, căci nu se poate ca lupta dreaptă să nu triumfe.

SIMTOME TRISTE

Nu se poate, ca amabilii noștri vecini, Rușii, să facă vr'o onoare acestei țări, fără ca să caute a ne umili.

Zilele acestea a sosit în capitală o delegațiune militară rusească spre a preda M. Sale Regelui nostru epoleții regimentului *Wolagda*, al cărui șef a fost numit Regele de către Țarul Nicolae II.

Colonelul rusesc, care conducea această delegațiune nu știe, așa se pretinde, decît o singură limbă, *cea rusească*. La prînzul ce s'a dat la pîlatul nostru în onoarea lor, Regele a ridicat un toast în sănătatea Țarului, toast la care colonelul a ținut să răspundă în *limba rusească*, pe care nu o înțelegea nimeni dintre cei prezenți.

Să nu fie știut colonelul franțuzește?

Să admitem, că nu știa, deși este cunoscut că întreaga clasă cultă rusească vorbește foarte bine franțuzește.

Dar dacă colonelul nu știa altă limbă decît cea rusească *atunci pentru ce a fost trimis într'o asemenea misiune?* Nu se

putea să fie el înlocuit cu altul, cunoscător al vr'unei limbi moderne?

Noi, ori-cît am căuta un răspuns la aceste întrebări, nu găsim altă explicație acestui fapt regretabil decît, că diplomația rusească a ținut să ne arate, că ea ar fi exercitînd oare-care hegemonie asupra statelor din Orient.

Limba rusească în palatul din București!

Par-că am fi pe vremea lui Cutuzoff!

Se pare însă, că onorabilii noștri vecini se simt froasați, că Regele nostru le amintește mereu de confraternitatea de arme dela Plevna și de gloriosul său comandament. Firește, că Rușilor nu le va fi venind la socoteală această persistentă accentuare a Rolului României în ultimul Răsboiu, dar adevărul nu se poate șterge prin tăcere. Ca totdeauna așa și de astădată Regele Carol a răușit să ridice prestigiul și demnitatea țării. Rușilor le-ar conveni negreșit foarte mult, ca rolul României în răsboiul din urmă să rămînă șters, pentru ca atît mai virtos să-și ajungă visul cu ochii: *de a ne face să înțelegem și să le vorbim limba lor!*...

Dacă acesta este scopul politicei rusești atunci nu avem cuvinte de a ne bucurade prietenia imperiului vecin și de onorurile pe cari ni le face.

METROPOLITUL MEȘIANU

Congresul bisericii ortodoxe române de peste munți a ales săptămîna trecută pe *P. S. S. Episcopul Aradului, Ioan Meșianu, Metropolit* în locul defunctului Miron Romanul.

Trimitem și noi felicitări călduroase I. P. Sfințitului Metropolit Meșianu și-i dorim succese strălucite în înalta sa funcțiune.

Cu ocazia acestui congres, a vorbit și *d. dr. Alexandru Mocion* și ținem să reproducem aici o mică dar importantă parte din frumosul discurs pe care l'a rostit.

Această înaltă potență culturilă a bisericii constituie deci proprieaminte valoarea neprețuibilă ce o are autonomia ei pentru popor și stat; căci *biserica numai în deplina ei libertate, în*

deplina posesiune a autonomiei sale este în stare să împlinească în deplină măsură divina sa misiune culturală spre fericirea poporului și a patriei.

Și într'adevăr, fericiți ne putem numi punînd constata faptul, că principiile fundamentale ale acestei autonomii, sunt pe deplin, în modul cel mai perfect acomodate înaltei misiuni culturale a bisericii.

Ca și o piramidă puternică pe base largi așa se ridică organismul acestei autonomii, pe bazele cele mai late ale sinodalității în treptata sa alcătuire și un spirit blind, spiritul creștinesc, spiritul patriarhal încălzește întregul acest ograuism de jos pînă sus. Clerul și poporul, preoții și mireni stau pe toate punctele în contactul cel mai intim unii cu alții, și prin neconținută cooperare a acestor două elemente constitutive ale bisericii decurge întregul ei proces vital. În această autonomie vedem spiritul modern democratic cu spiritul vechiu creștinesc, patriarhal, spiritul libertății cu spiritul autorității, spiritul progresului pe toate terenele cu spiritul unui conservatism înțepenit în toate așezămintele nestrămutavere ale bisericii, — aici vedem toate aceste principii și direcțiuni, la aparență atît de contrare într'o legătură atît de fericită, cum ea mai fericită nici că s'ar mai putea închipui și cum ea, de fapt, nu se poate găsi la nici o altă biserică.

În acest admirabil, armonios organism al autonomiei se razimă deci înalta potență culturală a bisericii.

Ast-fel pătruns de sublima, cercasca misiune culturală a bisericii, astfel pătruns de neprețuibila importanță a autonomiei pentru biserică, congresul nu poate lipsi a sta la înălțimea chemării sale, cînd vorba e de exerciarea unui drept cardinal al acestei autonomii, cînd vorba e de alegerea arhiepiscopului și metropolitului Românilor drept credincioși din Ungaria și Transilvania, cînd vorba e de alegerea capului sfintei noastre biserici.

MACEDONENII

Sunt vre-o doi ani, de cînd Dr. Weigand a primit din partea Românilor, obiectiile convenite pentru nedreapta apreciere a însemnătății Românilor din Macedonia. După Weigand, Macedonia este a Bulgarilor, numai a lor și — gata.

Și Liga Română a publicat atunci un articol contra lui Weigand.

Astăzi putem invoca un nou martor pentru încrederea, ce noi avem în numărul și importanța Românilor macedoneni.

Martorul acesta este pașa *von der Goltz*, care a trăit 12 ani în Turcia, avînd misiunea să reorganizeze armata turcească și care de present ocupă un loc foarte important în armata germană.

Goltz a ținut la 7 Decembrie o conferință în societatea geografică din München și a vorbit despre Tesalia nordică și Epir în anul 1894, pe cînd el a inspectat granița turco-grecească cu scop de-a prepara măsurile și planurile de apărare ale acestei granițe.

Goltz evaluează numărul Românilor din Macedonia la 500 — 600.000, el îi socotește așa dară îndoit mai mulți, decît îi socotia Weigand.

«Cuțovlahii» sunt, după Goltz, un popor pacinic, ineligenț și nu sunt atît de nemulțămîți, și precum s'a zis despre ei adeseori: ei doresc o situație mai liberă, care să corespundă inteligenții lor reale și gîndirii lor progresiste, iar pentru independența lor religioasă pretind un mitropolit român; ei au un liceu, au școli poporane bune și biblioteci; cei bogăți sprijinesc interesele culturale; mulți dintre aceștia au trăit în Atena la studii ori în străinătate.

Aceasta este caracteristica, pe care Goltz a făcut-o despre Românii macedoneni și pe care revista *Beilage zur Allgemeinen Zeitung* o publică în numărul său dela 28 Decembrie 1898.

Goltz este inspector al fortificațiilor și corpului de pioneri în Berlin. La Berlin — putem deci zice — Macedonenii au un nou prietin, care'i apreciază bine.

PRINCIPIUL EVOLUȚIONII INTELECTUALE

Cetitorii noștri au avut prilej să citească în revista noastră cite-va extrase dintr'un foarte interesant și lung studiu, pe care distinsul nostru profesor, d. A. D. Xenopol, dela universitatea din Iași îl publică în revista lunară „*Arhiva societății științifice și literare din Iași*“.

Extragem deci și din ultimul număr unul din multe sale capitole ce constituiesc studiul *Principiile fundamentale ale istoriei*.

Ca produs de pe urmă, evoluțiunea universului a dat naștere spiritului omenesc, asupra căruia ea urmează acțiunea ei mai departe. Se poate zice deci că spiritul a fost ținta către care a tins evoluțiunea materiei, dând ea naștere acestei forme mai depline a existenței. Ne este dat a cunoaște această țintă, pentru că ne aflăm dincolo de ea; am lăsat-o în urmă, și putem s'o privim înapoi. Nu e tot așa cu ținta către care tinde evoluțiunea intelectuală, în curentul căreia suntem țirîți, și al căreia capăt e ascuns privirilor noastre.

Către ce tinde perfecționarea spiritului? Spre a răspunde la această întrebare, trebuie să ne silim a cunoaște direcțiunea șovoiului care ne răpește; trebuie să descoperim principiul evoluțiunii intelectuale.

Am văzut că îndată ce evoluțiunea a trecut dela materie la spirit, materia a încetat de a se mai transforma; ea a devenit din principiu activ, principiu pasiv, asupra domeniului căruia se pune în lucrare puterea spiritului. În evoluțiunea vieții materiale, materia era cea care condiționa fără încetare spiritul. Sub imperiul evoluțiunii acestei din urmă, el va fi acela care va supune neconținut materia, spre a o face să răspundă la nevoile lui. Spiritul va ajunge tot mai mult a stăpîni materia. Această predominare a spiritului, asupra elementelor materiale care îi slujește de temelie caracterizează cu deosebire evoluția intelectuală. Ea va avea de efect de a spori fără încetare distanța care despărțește pe om de regnul animal, din care s'a desfăcut. Diferențierea se va îndeplini, prin patru căi care constituie împreună, elementul osebitor oménesc, față cu elementul inferior pe care el se hultuește. Cea dintîiu, va fi năzuința de a stăpîni natura, și de a o face să slujească trebuințelor lui. Această năzuință se va îndeplini, prin luarea în stăpînire intelectuală a naturii, adică prin descoperirea legilor ei, și prin putința omului de a îndrepta efectele lor în sensul nevoilor sale, făcînd din ele uneltele buneii sale stări. Dar în afară de această nevoie practică, omul va fi împins, prin curiozitate, a-și da seamă de ceea ce se petrece în jurul său, și el se va sili a pătrunde în tainele universului, chiar

fără a urmări o țintă folositoare. A doua lui năzuință se va întîlni cu cea de a supune natura, de oare-ce ea urmărește, între altele, și ținta de a descoperi legile acestei de pe urmă. A treia năzuință a spiritului va fi aceea care va căuta încîntarea prin frumos, mai tîrziu și plămuirea acestuia — năzuința estetică. A patra va urmări ca ținta, dreaptă repartiție a bucurărilor pe care le procură omului îndeplinirea tot mai desăvîrșită a celorlalte trei năzuinți.

Se pot rezuma aceste patru năzuinți în două mai de căpetenie: cea care procură omului cele trei feluri de bucurări, prin înălțarea lui deasupra animalității, și cea care are de scop dreapta împărțire a acestor bucurări. Într'adevăr cele trei dintîiu năzuinți procură omului trei feluri de bunuri care îi înalță viața și îl îndepărtează tot mai mult de regnul animal din care a eșit. Căci, aceeași bucurare ne-o dă descoperirea unui adevăr, privirea unei frumoase plămuii ca și o izbîndă deasupra naturii. Dreapta împărțire a bunurilor acestei lumi, trebuie să se întindă la toate aceste forme de bucurare, și este drept ca toți oamenii să ajungă a gusta din ele o cătime proporțională cu împărțășirea ce ei au luat la a lor producere. Fie-care om are, în această măsură, dreptul de a cunoaște înaltele adevăruri ale științei, ale filosofiei și ale religiei, de a se desfăta la marile plămuii ale artei și la privilegiile cele mărețe ale naturii, precum și de a trage foloasele corespunzătoare muncii lui din așerbirea naturii. Starea oménerei nu este cea ce ar trebui să fie, cînd cea mai mare parte a ei trebuie să se mulțamească cu viața animală. În acest înțeles sunt de luat cuvintele d-lui *Fouillée*, că «ținta către care societatea trebuie să tindă este tot odată cea mai mare utilitate cu puțință (agonisirea celei mai mari sume de bucurări) și cea mai mare dreptate cu puțință (adică dreapta împărțire a acestor bucurări), două lucruri tot atît de nedespărțite, ca și forma și fondul. În afară de dreptate, utilitatea nici nu are valoare, și nici mai este cu dreptul vorbind folositoare; de altă parte, dreptatea fără utilitate nu ar fi decît o formulă abstractă și goală» (1). *Heinrich von Sybel* recunoaște și el același adevăr cînd zice, că «societate actuală nu va ajunge a îndepărta primejdiile care o amenință din partea doc-

(1) *La science sociale contemporaine*, Paris, 1885, p. 56. A. Javary în studiul său asupra *Ideeii propășirii*, Paris, 1851, p. 177 expune același cugetare sub o formă mai largă. El zice; „cu toate că în punerea unor legi naturale, suma științei și a bogăției ce posedă oménerea tînde neconținut a crește, această creștere nu se face totuși într'un chip într'adevăr sănătos, potrivit cu adevărul absolut și cu binele real al tuturor, decît întru cît este stăpînit și regulat prin noțiunile de căpetenie ale conștiinței morale“. De alt-fel Javary este un partizan al școalei vechi, cu liberul arbitru, morala religioasă, etc.

trinelor răsturnătoare ale socialismului și comunismului, decît atunci cînd ea va fi pus cele mai puternice silinți ale omului întru deslegarea celor două probleme: muncă neobosită a minții (după noi, procurarea tuturor bucurărilor cu putință) și iubire fără margine a aproapelui (după noi, dreaptă împărțire a acestor bucurări) (1). Propășirea, adică evoluțiunea mintală a omului, a fost deci prea bine caracterizată de d-l Yves Guyot ca fiind «în raport întors cu acțiunea constrîngătoare a omului asupra omului, și în raport drept cu acțiunea omului asupra lucrărilor» (2).

Adevărul nu este deci decît unul din elementele propășirii, și ea nu-i poate fi atribuită în întregime precum o vreau citi-va autori. Cu atît mai puțin se poate atribui propășirea, numai izbîndei obținută de adevăr pe calea științelor. Acest chip de a concepe evoluțiunea intelectuală este foarte îngust; ea merge pe reche cu falsă noțiune a științei extrase numai din științele naturii (de caracter coexistent). Iată pentru ce nu putem primi ideile istoricului englez *H. Th. Buckle* asupra acestui punct. După el «civilizația europeană este datorită cunoștinței rapoartelor pe care lucrurile și cu ideile le au între ele; cu alte cuvinte cunoștinței legilor fizice și mintale». Dar *Buckle* restrînge, în alte locuri, mănunchiul de cunoștinți cărora el atribuie civilizația Europei, și nu primește ca motor al acestei civilizații decît științele naturale propriu zise și matematicile, pe care le așează, nău prea știm pentru ce, în aceeași categorie. Iată pentru ce, cînd *Buckle* se apucă de analizat ramurile activității intelectuale civilizatoare ale poporului francez, el nu enumără decît disciplinele științifice naturale, și anume: fizica, chimia, botanica, medicina. El părăsește mai tîrziu noțiunea legilor mintale, pe care o adaugă către cea a legilor fizice, și a căror împreunare ar favoriza civilizația, susținînd că «noi datorim civilizația noastră de astăzi cunoștinței legilor și raporturilor lucrurilor». Cînd *Buckle* ajunge a se îndeletnici cu literatura, el este atît de absorbit de ideia lui stăpînitore asupra însemnătății unice a științelor naturale, că el tăgăduiește literaturii ori ce altă valoare decît aceea de a ne ajuta la descoperirea legilor naturii, și el susține că, «a face literatură pentru ea însuși, adică pentru frumusețea ei, este a jertfi scopul mijloacelor. Inchipuirea ne este de folos, căci ea ne este de un mare ajutor întru descoperirea legilor fenomenelor, și *Shakespeare* este cel mai mare

între oameni, pentru că este întemeietorul științelor naturale» (1) ! ?

Vestitul fiziologist german *Emile Du Bois-Raymond* înbrățișează în tot chipul cel din urmă de a vedea al lui *Buckle*, după el, «cea mai mare nenorocire (?) care au lovit omenirea, năvălirea țărilor mediterane de către barbari, i-ar fi fost cruțată, dacă cei vechi ar fi fost cunoscut științelor naturale, în întinderea în care ele s'au află la noi». El deduce, din această împrejurare, principiul, că științele naturii sînt organul absolut al civilizației, și că istoria acestor științe, este în adevăratul înțeles al cuvîntului, istoria omenirii» (2). *Liebig* întemeietorul chimiei agricole, împinge încă mai departe specializarea rolului științei în viața popoarelor. El atribuie căderea împărăției romane, lipsei de cunoștință a îngrășămintelor mintale (3) !! Ce-ar fi zis un ciobotar, dacă i-ar fi venit în gînd să explice istoria?

Un alt autor, d-l *Stradă*, atribuie propășirea, criteriului științific. După el «propășirea valorează ceia ce valorează criteriul. Criteriul științific fiind găsit prin știința metodei, acest adevăr neîndoelnic va da naștere unei propășiri fără capăt ca știința, și bine orînduit ca și dînsa» (4). Aceasta ne aduce aminte o susținere asemănătoare a lui *Buckle* care face să atîrne civilizația unei țări, de metoda inductivă sau deductivă întrebuintată de învățații ei în a lor cercetări.

Toate aceste păreri sunt false sau exagerate. Adevărul este sigur unul din factorii propășirii și un factor însemnat, întru cît el hrănește două din cele patru tendinți pe care omul le urmează în evoluțiunea sa. Dar adevărul nu este singurul factor al propășirii; mai este și frumosul, și mai ales dreptul care este tot atît de însemnat, ca și adevărul, spre măsura gradul de civilizație atins de un popor. De altfel este întocmai același lucru, dacă adevărul a fost găsit prin mijlocul științelor sau prin acel al practicii. Ori pe ce cale ar fi dobîndit, adevărul, pentru a constitui un factor al propășirii, trebuie să aibă un caracter anumit; trebuie se ajute omului a să ridice deasupra animalității; trebuie deci să-i aducă o bucurare, sau cu alte cuvinte trebuie să-i fie folositor. Știința însă nu urmărește tocmai în totdeauna această țintă. Lăsînd chiar la oparte invențiunile distrugătoare ale războiului, ne vom mulțumi de amintit falsificările care înneacă astăzi producția alimentară și industrială și care sunt mai cu seamă rezultatul descoperirilor științifice. Iată, fără îndoială, o aplicație

(1) *Die Lehren des heutigen Socialismus und Communismus* în a lui *Vorträge und Aufsätze*, Berlin, 1885, p. 130.

(2) *Etudes sur les doctrines sociales du Christianisme*, III, p. 6.

(1) *Histoire de la civilisation en Angleterre*, trad. Baillot, I, p. 303.

(2) *Kulturgeschichte und Naturwissenschaft*, Leipzig, 1878, p. 19 și 34.

(3) *Die Chemie in ihrer Anwendung auf Agricultur* 7 te Auflage, Braunschweig 1862, p. 86.

(4) *La loi de l'histoire*, Paris, 1894, p. 69.

a științei, care nu are drept scop propășirea neamului omenesc; iată un cas în care adevărul poate stabili propășirea pe care în deobște o hrănește.

Buckle s'a silit să dovedescă că nu s'a făcut nouă descoperiri în domeniul moralei (1). De și lucrul poate fi debătut chiar din acest punct de vedere, nouă ne pare că prăpășirea ideii dreptului nu constă în descoperirea unor principii de morală necunoscute, ci în aplicarea tot mai largă și mai deplină a dreptei împărțiri a bunurilor. Această împărțire mai echitabilă a bunurilor este tot atît de esențial element al evoluțiunii spiritului, ca și dobîndirea lor, și propășirea ei a ținut pasul cu propășirea celei din urmă. Filosofia greacă a împins-o întîi înainte, dar mai mult teorie; veni apoi dreptul roman care introduse regulile hotărîte, asupra ce e al meu și al tău, în viața socială. Creștinismul făcu să înainteze mult această idee, mai ales prin înlăturarea robiei. Cu revoluția franceză veni rîndul șerbirei, a breslelor, a privilegiilor unor clase. Meritul a cucerit tot mai mult locul său sub soare. În zilele noastre această idee își pregătește ultimul asalt care va fi de sigur cel mai greu de isbutit. E vorba anume de a îndrepta prea marea deosebire a măsurii în care indivizii își împărtășesc foloasele dobîndite asupra naturii. Această problemă este cea mai grea din acele ce omul a fost chemat a rezolvi vre-odată. Oamenii care văd realizîndu-se pe fie ce zi mai mult, egalitatea înaintea legii, cred că pot năzui, ca o complinire neapărată, la egalitatea averilor. Dar egatitatea înaintea legii este o urmare a împrejurării că oamenii sînt egali între ei ca *ființi* și că deci în această însușire, nimeni nu poate fi privit ca inferior semenului său. Astfel stau lucrurile, cînd e vorba de raporturile omului ca materia, și de dobîndirea bucurărilor ce i le procură înălțerea sa deasupra animalității. Aici, aplicarea egalității absolute ar fi tocmai cea mai crudă nedreptate, fiind că oamenii, de și egali între ei ca ființe, sînt neegali ca puteri producătoare de bucurări. Plecărilor, talentele, activitatea și energia lor se deosebesc, și prin urmare și gradul lor de împărtășire în supunerea materiei. Trebuie însă admis că foloasele, pe care omenirea le smulge dela aceasta din urmă, nu pot fi împărțite, între acei ce iau parte la luptă, decît *proporțional* cu puterea ce ei desfășură în ea. «La slujbe neegale trebuie să corespundă mulțumite neegale» zice cu drept cuvînt d-l René Worms (2). Nu poate fi împrăștiată părerea d-lui Benjamin Kidd, că «rațiunea ne învață, că sîntem cu toții productul eredității și al mediului, și că nimenea nu este răspunzător de capacitățile sale sau de lipsa lor; de unde urmează că fie care trebuie să aibă o parte egală în buna

stare a vieții. Aceasta este tot atît de însemnată pentru omul necapabil ca și pentru cel capabil, și ori ce lege care va învoi ca cel dintîi să fie mai rău hrănit decît cel de al doilea, ori cum am întoarce lucrurile, nu va fi decît o lege de curată putere brutală» (1). Dreptatea nu poate avea de scop îndreptarea naturii. Tot ce se poate cere, este de a nu face ca alții să muncească în chip gratuit pentru noi, ceia ce se întîmplă cînd foloasele nu sînt împărțite *proporțional* cu puterile productive; dar nici odată dreptatea nu poate cere, ca noi să lucrăm gratuit pentru alții, ceia ce se întîmplă numai decît, în ipoteza *egalei* împărțiri a foloaselor.

Dar chiar pentru a aduce la îndeplinire această împărțire proporțională, cît mai este încă de făcut! Și cît de departe suntem încă de idealul, către care ne împinge evoluțiunea? Acest ideal trebuie însă să existe; căci dacă nu ar exista, s'ar putea zice atunci cu *Huxley*, că «dacă creșterea cunoștințelor» și stăpînirea mai mare asupra naturii ce urmează din ea, și însîrșit bogăția care dovedește această supunere a naturii, nu trebuie să împuțineze întinderea și mărimea mizeriei și a degradării fizice și morale, rezultatul sărăciei mulțimei, atunci nu stau la gînduri de a zice că aș saluta, ca singurul sfîrșit de dorit, venirea unei comete îndurătoare care ar mătura toate lucrurile departe» (2).

GERMANII ȘI POLONII

(Urmare și fine).

III

Cauzele cataclismului rămîn foarte misterioase. Mulți cred a le fi găsit într-o apropiere dintre acest discurs dela Thorn și între un toast ridicat de d. Koscielsky cu cîte-va zile mai înainte. Acesta vorbire adică la un banchet polonez în Lemberg (Galiția). Oratorul dase acolo expresiune unui sentiment foarte viu de solidaritate și de alipire speranțelor comune ale Polonismului. Împăratul va fi văzut deci în acest discurs un act de felonie.

Oficioasele germane însă au explicat asprimea discursului imperial dela Thorn prin agitațiunile poloneze ce s'ar fi înmulțit

(1) *Histoire de la civilisation en Angleterre*, I, p. 200.

(2) *Organisme et société*, p. 376.

(1) *Evolution sociale*, traduction Lemonnier, p. 76.
(2) *Gouvernement or Regimentation in Ninetenth Century*, Martie, 1890.

în provinciile răsăritene. Dar aceasta este o sfidare a evidenții.

D. Delbrück, dela *Preussische Jahrbücher*, recomanda odată, în revista sa, că Polonia din Germania să fie trimiși în coloniile germane din Africa!

Autorul arată apoi prigonirile presei naționale poloneze. Optsprezece redactori polonezi se găesc acuma în pușcăriile germane.

Însă dreptul de liberă întrunire și asociare este garantat.

În Posen există un teatru polonez, dar nu e voie a se juca în el piese în limba poloneză. Din tribunale și școli publice, limba poloneză este scoasă afară. Până și cel din urmă sergent de stradă își face o glorie din a nu vorbi limba poloneză, cu toate că orașul Posen e în majoritate polonez.

Toate acestea și multe alte șicane, repetându-se de sute și mii de ori pe an, constituiesc un adevărat supliciu pentru populațiune.

Statul s'a mai apucat să colonizeze germani în provinciile poloneze, iar *Hakatiștii* au un tel de putere despotică în acele nenorocite provincii. Ei terorizează pînă și autoritățile publice, ca să oprească orice manifestare a sentimentului național polonez.

Cu toată această desfășurare de forțe, efectele pe cari le pot înregistra Nemții sunt — *nule*.

Iată cifre doveditoare: aproape 2.000 de familii germane, — 10.000 de oameni, — au fost colonizate în marele ducat Posen. *Pentru acestea s'au cheltuit zece ani de muncă și o sută de milioane de Mărci!*

Este aceasta o victorie? Ei bine, cît timp și cîte sute de milioane le ar mai trebui Nemților, ca să reușească a deplasa cele trei milioane de supuși polonezi? D. Hasse, un deputat șovinist german, a făcut deja socoteala. Ar trebui *miliardè!*

Ar trebui într'adevăr *50 miliarde și cinci secole*, presupunînd însă că populațiunea poloneză nu s'ar spori de loc!

Dar Germanii nu numai că nu isbutesc să desnaționalizeze pe Poloni, ci ei însuși se — *polonizează!*

Astfel se explică, de ce într'o adunare poloneză, în care era vorba a se ridica un monument patriotului polonez *Ligon*, se sculă un țaran și zise: «*Ligon* a făcut mult pentru deșteptarea sentimentului nostru național; mai mult a făcut însă — *Bismarck*. Acestuia să-i ridicăm întîiu un monument».

Vă mulțumim, dușmanilor! Ceea ce n'a putut face nici măcar *Kosciusko*, ne-ați făcut voi: **a-ți dat o conștiință poloneză** țaranului din Polonia, și ați făcut din el un patriot! Această specie nici nu exista pînă la 1872, în Posnania. Țaranul era acolo, ceea ce el este încă în Austria, *res nullius* din punct de vedere politic, nici Prusian, nici Polonez, țaran, și atîta tot. Dar voi ați schimbat această stare de lucruri. Ați voit să vîndeți moșiile la Nemți și cînd Polonezul, țaranul, se prezenta și el să cumpere cîte un petic de pămînt, voi trebuia să-l trimiteți la plimbare, spunîndu-i că moșiile se vînd numai Nemților. Aceasta a voastră politică trebuia deci fatalmente să deștepte sentimentul național în el, și ura contra voastră!

Tocmai în urma prigonirilor voastre, azi există numai în provincia Posen *190 de cercuri agricole* în cari se întrunesc și se discută nevoile țaranii polonezi. Dela Nord la Sud în provinciile poloneze, **există azi 1 300 cabinete de lectură** cari distribuiesc membrilor lor polonezi cărți, ziare și reviste naționale.

Și în aceste cărți și ziare se găsește de mii de ori tipărită și retipărită formula stereotipă:

«*În numele lui Dumnezeu, pentru lege și pentru țară!*»

«*Părinți polonezi, învățați pe copiii voștri a vorbi, a ceti și a scrie polonește!*»

Și acest cuvînt de ordin al celor asupriți a aprins în toate sufletele poloneze un foc patriotic care face minuni pentru cultura și întărirea naționalității poloneze.

Zadarnice au ramas toate tentativele de germanizare.

INFORMAȚIUNI

Cu numărul acesta se încheie anul al III-lea al revistei noastre. El cuprinde, în consecință, un registru alfabetic al articolelor publicate în cursul anului.

Semne multiple prevestesc, că în curînd va începe o nouă epocă de avînt în chestiunea națională. Sperăm, că cetitorii noștri ne vor da de aici înainte un sprijin și mai puternic, ca cu atît mai virtos să putem răspunde tuturor legitîmelor așteptări.

LIGA ROMÂNĂ

ANUL III

TABLA DE MATERII

	Pagina		Pagina
Abzicerea Împăratului Francisc Iosif	476	Baia de sînge din Dol	342
Absolutismul amenințător	418	Băncile românești de peste munți	420
Acțiunea Ligii	450	Bánffy și autonomiștii Fiumani	240
Adesiuni	284	Biata Bucovina	497
Adunarea Asociațiunii la Beiuș	437	Bibliografie	39, 103
Adunarea generală ordinară a Ligii, secția: Craiova	653	. . . . . 190, 212, 427, 477, 619	
Adunarea generală ordinară a Ligii, secția: Predeal	668	Biblioteci populare în țară	504
Alegerile din Bucovina	505, 512	Bocete ungurești	715
Amintiri din anul 1848/9 de prof. <i>D. F. Caian</i>	293, 306	Bucurie falsă	381
Amnestie militară în Austria	678	Calculule iluzorii, de <i>Chael</i>	117
Andrei Baron de Șaguna	376	Cîrțan în Macedonia	604
Aniversarea memoriei lui Mihai Viteazul	631	Casa națională la Arad	239
Antimaghiarismul în Austria	669	Casa ta și ei stăpîni?	618
Ardealului, (poesie) de <i>A. Birsan</i>	311	Către tinerimea română (scri-soarea părintelui dr. V. Lucaci). 193, 260	
Asasinarea Împărătesei Austriei	466	Cauzele cari au împedecat progresul chestiunii naționale în Macedonia	625
Asociațiunea culturală de peste munți	165	Censura în Ungaria	119
Atacuri din senin	670	Ce trebuie peste munți	169
Aurelia Cionca	552	Cehii și Rușii	350
Austria caută un Bismarck	110	Chestiunea naționalităților	243, 263
Balul Ligii din Brăila	61	Chestiunea națională în România	261
Balul Ligii din Predeal	93	Cehii și Maghiarii	422
		Cehii despre Bánffy	686
		Chestia română în Camera Maghiară	717

	Pagina		Pagina
Chestia desarmării	515	Desnaționalizarea, după <i>I. Novicov</i>	163, 181
Chestia Dualismului	162	210, 235, 247, 260, 304, 345, 374	
Chestiunea Macedoneană	123	Dela secțiunea Ligii din Pitești.	221
Chestiunea orientală	77	De peste munți	257
Cincizeci de ani.	161	Dela frați la frați	280
Coaliția națiunilor nemaghiare, de <i>Bil</i>	17	Delegații secțiunilor Ligei la con- gresul din 1898.	334
Concentrarea Slavismului	355	Dela secția Predeal	335
Comploturi pe sprinceană, ...	436	Deputații românii în dieta Bucov- covei	521
Combaterea anarhismului	514	Dela frați	594
Concentrarea peste munți	531	Decembrie 2.	641
Confiscarea «Patriei»	473	Despre principiul de naționalitate ca fundament al dreptului in- ternațional, și despre princi- palele elemente cari constituiesc națiunea de <i>Val. Urseanu</i>	662, 679
Conferința d-lui <i>Benediksen</i>	126	Desvăliri maghiare.	714
Conferința d-lui <i>Jules Brun</i> , ...	311	Diplomație ungurească, de <i>Dan</i> .	3
Congresul Ligii	305	Din compozițiile lui Ciprian Po- rumbescu	157
Congresul dela Turin	610	Discursul Baronului Vasilco	319
Colonizarea Dobrogei	124	Din presa de peste munți.	499
Corupțiunea în Ungaria	98, 424	Din Austria.	567
Cosmopolitismul, după Louis Le- grand	70, 83, 101	Din Bucovina.	684, 700
Constituirea noului Comitet al secției Ligii, București	686	Din gândirile și amintirile lui Bis- marck.	707
Crisa patriotismului maghiar.	33	Doi Unguri la mormintul lui Ște- fan-cel-Mare.	487
Crisa în împărăția Habsburgică.	42	Două interpelațiuni.	567
Crisa prelungită.	43	Două milioane pentru Liga ma- ghiară.	618
Crisa în Ungaria	674	Dualismul.	35
Crisa de Stat	702	După 50 de ani.	131
Crisa Maghiară	712	Dușmanii fricoși sau fără lege	290
Criticii și zeflemişti	370	Erupții de grandomanie.	96
Croații și libertatea maghiară	224	Efectele politicei bisericești în Ungaria.	140
Cronica Generală	13, 45, 60 77, 107, 123, 140, 176, 219, 238, 250 269, 270	Enciclopedia Română.	190
Cuțo-Valahii	422	Există ori nu există Cabinet negru	319
Cuvântarea de deschidere, rostită de președ. <i>Ioan M. Moldovan</i> , la adunarea din Beiuș.	237	Epistola publică către rectorul universității din Buda-Pesta de dr. <i>V. Lucaci</i>	223
Cum sunt tratați țărani români de peste munți.	653		
Daco-Românismul	49		
De peste munți, de <i>Delatapia</i>	4		
Dela secția Predealului.	46		
Dela Românii din Bucovina	107		
Denunțări stupide	157		

	Pagina		Pagina
Enunțiațiunile comitetului național din Bucovina	397	Intrunirile naționale din Vaslui și Huși	228
Educațiunea națională	402, 561	In vederea zilei de 3/15 Maiu 1848.	241
Emigrațiunea din Ungaria	422	Inceputul sfârșitului.	258
Fantasiile d-lui Rethy.	326	In Transilvania	411
Forțele militare ale Rusiei	79	Intrunirea consistoriului metropolitan din Sibiu	570
Francesii despre patriotism	387	In plin paroxism	577
Franțuzirea Ateneului Român.	175	Insolență de venetic	585
Frăție Maghiaro-Bulgărească.	225	Interesele unității culturale a tuturor Românilor.	599, 611, 632
Frica de maghiarisare	421	Isvorul falimentului maghiar	79
George Cantacuzino	700	Istoria și patriotismul.	390
Germanii și Cehii	127	Jubileul Împăratului Austriei	409
Germanii și Polonii.	692, 709	Justiție față de popoare.	178
Germanii și Polonii.	727	La căsăpia ungurească	436
Germanii despre Români	711	La Severin (3 Maiu)	278
Greșală regretabilă.	698	Liberat din temnițele ungurești.	443
Goană și prigoană.	103	Liceul din Beiuș	444
Grigore Brăteanu	145	Liga la 11 Iunie	356
Gura păcătoșului.	366	Liceul românesc din Năsăud.	141
Huiduirea Maghiarilor la Viena.	484	Liceul german la Sirete.	529
Ianuarie 24, serbarea dela Craiova.	66, 95	Limba ungurească din secolul al XIV-lea	685
Iarăși iridentismul românesc	36	Limba rusească în Austria.	127
Icoane de călătorie (foița).		Listele obiectelor oferite pentru tombolă cu ocazia serbărilor Ligei dela 6 și 7 Iunie.	503
Ideia de patrie și simbolismul Dunaiei	198	Lista delegaților secției București pentru congresul Ligei	303
In anul nou, de <i>Lil.</i>	1	Literatura română peste munți.	445
In chestia Macedo-Română	158	Loialitatea ungarilor	453
Impresiuni dela congresul Ligei.	339	Lueger și Maghiarii	660
Împăratul Francisc Iosif în Banat.	436, 469	Lupta în Comitate	555, 584, 616
Imperiul German și cestiunile din Austria	659	Lupta tinerimei române.	679
In fața crizei din Austro-Ungaria de <i>Deladeal.</i>	385	Lupta Românilor Bucovineni	114
In grea cumpănă	372	Lupta între Austria și Maghiari în chestia naționalităților din Ungaria	19
Infrățirea Româno-Slovacă.	568	Maghiarisarea prin foame.	419
Incurajarea celor atacați	602	Maghiarisarea școalelor române din Transilvania, prin înființarea școalelor ungurești de stat de <i>Emil Chinteanu</i>	627, 655
Infrățirea studenților români, sirbi, slovaci.	618		
Intrunirea dela Arad	14		
Interventiri ungurești	92		
Indeletniciri laudabile și vrednice de laudat	175		
In săptămâna patimilor	209		

	Pagina		Pagina
Manifestul Țarului	435	O afirmație eronată	71
Macedonenii	724	O biruință românească	531
Mîndria noastră	484	Obstrucția maghiră	556, 595
Manifestul Românilor din Bucovina	454	O asemănare caracteristică	474
Manifestul societății Macedo-Române	683	Obrăsnicie ungurească	377
Memorandul opoziției maghiare	468	O adunare sîrbească oprită	686
Mișcarea culturală în Banat	419	O cununie românească cu jan- darmi	444
Mișcarea română în Bucovina	452	O conferință la Paris	289
Metropolitul Miron	556	O desmintire	78
Metropolitul Mețianu	723	O faptă nobilă	530
Mișcarea slavă în Austro-Ungaria	632	O generație de eroi	353
Mijloacele cari ne-ar da posibilitatea să învingem piedecile, ce întîmpină cestiunea națională în Macedonia		O gazetă populară în primejdie	699
Moment de reculegere	673	O harnică comună românească	142
Momentul religios în luptele naționale	672	O nouă societate românească în Viena	422
Monument lui Șaguna	669	O misiune împărătească	483
Model de statistică școlară maghiară	556	O nouă prigoană	501
Moștenitorul de tron al Austriei și bar. Vasilco	350	O nouă concesie împărătească	595
Moții	640	O nouă agresiune	309
Naționalitățile în Rusia	434	O nouă isbîndă	554
Naționalitățile după Emil de Laveleye	115, 132, 147	O manifestație de simpatie pă- rintelui dr. V. Lucaci	400
Nouă lege de maghiarisare	82	O nouă violentare ungurească	158
Noui persecuții peste munți	112	Orașul București	156
Noui persecuții	127	O scrisoare din Transilvania	362
Noul guvern austriac	129	Ospețul celor 12 profesori (bulgari)	240
Noui proclamații revoluționare	220	O serbare culturală în București	661
Noui prigoniri peste munți	378	O voce amică	240
Noul sistem de maghiarisare de <i>Nerva</i>	401	O voce engleză	471
Noui infamii	502, 563	O voce poloneză contra Maghiarilor	423
Noui colonisări	665	Palatul Tribunei	351
Noul comitet al secțiunii Ligei București	676	Panslavismul în capitala Ungariei	270
Nou pericol	700	Panslavismul Românilor	372
Noui volnicii maghiare	703	Pe ce se sprijinesc?	234
Notar ungur, Daco-român	366	Perchisiții domiciliare	43
«Nu jur fără românește»	419	Pentru congresul Ligei	250
		Pentru 3/15 Mai	251
		Pentru Unguri	206
		Pentru milionul Ligei	481
		Pe spinarea Românilor	584
		Pentru Ligă	705
		Pe pantă	695

Pagina	Pagina		
Plingerile celor asupriți	472	Raportul dintre Stat și legea morală, după <i>H. von Treitschke</i> . 467, 495, 498, 515, 551, 596, 630	487
Polonii din Germania	95	Rassele și amestecul lor	652
Politica ostilă contra statului maghiar	111	Réthy pus la locul său	38
Poema română	150	Remediu în contra panslavismului	285
Politeța și datoria	151	Reminiscințe dela Marea-Adunare	222
Politica Ini Thun	386	Reuniune pedagogică română în Bucovina	78
Politica națională în Dobrogea	406	Revisuirea Dualismului	62
Politica maghiară în crisa austriacă	423	Revoluțiunea lui Ieszensky	92
Portughesii despre România	503	Românii și presa italiană	219
Politica externă a Austro-Ungariei pe drum	677	Roadele politicei Ungurești	589
Politica lui Ieszensky	705	Românii din Basarabia	405
Prigonirea tinerimii române	578	Românul nu pierde, de <i>Chael</i>	426
Prigonirea Slovacilor	375, 694	România și Rusia	522
Presa despre criza maghiară	675	Roadele șovinismului	691
Presimțirea unui conte maghiar	474	Românii Macedoneni din țară și chestia națională în Macedonia	348
Prin grațios rescript regesc	373	Românii Bucovineni și chestia națională	175
Principiul evoluțiunii intelectuale	725	Rusificarea Austriei	568
Prigonirea Sașilor din Ardeal	397	Salariile preoțești în Bucovina	517
Presa polițienească	112	Sașii și Românii	444
Presa maghiară despre procesul naționalităților	47	Școalele române din Blaj	408
Procesul pronunțamentului în anul 1868	329	Școalele române din Brașov	221
Prorogarea Reischratului Austriac	350	Secțiunea Ligii dela Virteșcani	322
Protestul popoarelor contra maghiarisării	20	Ședințele congresului Ligii	336
Prospecte ungurești	93	Ședința Comitetului Național Bucovinean	110
Protestul cetățenilor Tulceni	125	«Se știe Ungurește	357
Proiectul școlar al partidului național din Bucovina	141	Sălbăticiii jeandarmărești	517
Proces pentru complot	505	Sălbăticiile dela Arad	503
Progrese economice în Banat	553	Se vaeră Ungurii	439
Protestul studenților nostri	582	Serbările Ligii din Predeal	392
Protestul tinerimei dela Oradea-Mare	583	Serbările pentru Șaguna	338
Psihologia politicei maghiare	203	Serbarea dela 11 Iunie și Liga	354
Pustiirea Ungurilor Ardeleni	358	Serbarea Ligii	360
Raportul între politică și morală după <i>I. Bluntschli</i>	6, 27, 39, 55	Serbarea slavismului la Praga	276
Raportul dintre Austria și Rusia	47	Serbarea aniversării de 3 Maiu în Bacău	134
		Slavisarea Bucovinei	77
		Serbarea dela Migina	52, 73, 85, 99
		Slavismul și Germanismul	

	Pagina
Slavisarea Maghiarilor	472
Simpatii bulgare pentru Români	380
Simptome triste	723
Situația în Orient	65
Situația contelui Goluchowschy	191
Silnicia maghiarisării	319
Situația politică în Austro-Ungaria	525
Spre desnodament	467
Socialiști maghiari și Liga	157
Spre federalizare	630
Spre idealuri	191
Soldatul român peste munți	484
Statul polițienesc	242
Stagnațiunea literală	372
Statistica prigonirilor de peste munți	532, 546
Statul și autonomia bisericilor o- rientale	615
Statistica maghiară condamnată	716
Studenti din București în chestia fraților lor din Oradea-Mare	588
Strosmayer despre Unguri	421
Subminarea Maghiarismului	569
Succese mici dar însemnate	545
Suspendarea Dietei maghiare	678
Tăria noastră	273
Tendențe convergente de <i>Deladeal</i>	465
Triste constatări	646
Un apel către Români	391
Un Manifest	721
Ungurii, Sașii și Românii	14
Un răspuns austriac la sofisme ungurești	63
Un «și» în constituția Austro-Un- gară	146
Un patriot basarabean	179
Un internat românesc la Buda- Pesta	220
Un răspuns d. L. Rethy de d. Grigore Tocilescu	226
Urmările complicității	253
Un veteran din 1845	291
Ură contra Ungurilor	310
Uniți-vă în contra Maghiarilor	348

	Pagina
Ungurii și slavismul	381
Un German despre Maghiari	419
Ungurii la Aman	420
Un succes al Românilor Bucu- vineni	443
Un pas înainte	444
Ungaria cea constituțională	471
Un bun succes	513
Un proroc despre Austria	114
Un nou pas spre maghiarisare	519
Un proces de presă slovac	
Unguri se înmulțesc ca risipul mării	597
Ungurii invoacă cesarismul	617
Ungurii memorandiști	642
Ungurii în strâmtoare	696
Vălul se ridică de <i>Chael</i>	689
Violențele dela Suceava	474
Vizita la Petresburg și presa stră- ină	427
«Zdie», de <i>un băndățian</i>	593
Informațiuni, Diverse etc.	

ARTICOLE FRANCEZE

Hongrois et Roumains	156, 430
La crise Austro-Hongroise	671
La magyarisation de la Transil- vanie	90
La Roumanie actuelle	168, 186 207, 214
«La Veillée», par M. <i>Jules Brun</i>	278
Une assertion de M. d. <i>Paz- mandy</i>	139
Une conférence sur les Rou- mains	714

ARTICOLE GERMANE

Aus den rumänischen Zeitungen	90
Aus dem Lande der Gendarmen	155

Pagina	Pagina		
Aus dem Lande der Gesetzesachtung	525	Die Legende des Daco-Romanismus	183
Aussichtslosigkeit der Germanisirungs- und Magyarisirungs-Politik.	522	Die Knebelung des rumänischen Klerus	237
Baron Bánffy braucht eine rumänische Revolution	59	Die Gegner des Föderalismus	268
Brutale Magyarisirung	248	Die Cultur-Liga und die Magyaren	348
Bukovinaerthum	248	Die allgemeine Krise in Österreich-Ungarn	428
Chronik der Verfolgungen in Ungarn	250	Die Ermordung der Kaiserin von Österreich	478
Culturfreiheit in Ungarn	42	Die dualistische Solidarität	480
Das Rumänenthum in der Dobrugea	120	Die Hetze gegen die rumänischen Schulen	608
Das Rumänenthum in der Bucovina	139	Die politische Reife der Magyaren	656
Das «Fortwursteln»	398	Die allgemeine Erwartung	672
Das Land der Defraudation	430	Ein neues Magyarisirungs-Gesetz	88
Das nationalistische Attentat	459	Ein Magyarisirungs-Verein in den letzten Zügen	123
Das Wesen des Nationalitäten-Princips	540	Ein politisirender Rector Magnificus	185
Das Föderativ-System	620	Eine freundliche Stimme	250
Der nationale Föderalismus in Österreich-Ungarn	9	Ein französisches über die Werk-Nationalitäten-Verhältnisse in Österreich-Ungarn	547
Der Völker-Kampf in Ungarn	105	Ergebnisse der bisherigen Nationalitäten-Politik im Habsburger Reich von einem Siebenbürger Rumänen	530
Der Lehrstuhl für rumänische Sprache an der Budapester Universität	106	Ein föderalistischer Vorschlag	543
Der magyarische Terrorismus von <i>Transilvanus</i>	152	Eine traurige Thatsache	704
Der Bauern-Process von <i>M. Vassárhely</i>	154	Gegen magyarische Verleumdungen	75
Der Panslavismus	381	Gendarmen in der rumänischen Kirche	206
Der Kaiser in Banat	479	Germanisirung der Bucovina	543
Die gemässigten Rumänen	40	Hausdurchsuchungen	122
Die Bánffische Revolution	74	Janitscharen Cultur	457
Die Knebelungen der Presse in Ungarn	122	Im Jubiläums-Jahr der magyarischen Freiheit	339
Die Krisen in Österreich-Ungarn	136	In Ungarn ist es anders	213
Die Revolution in Alamor	154	Magyarisirung durch Aushungern	429
Die Inquisition in Ungarn	154	Nationale Einheitsbestrebungen und deren wirkliche Ursachen	557
Die Arader Vandalen	173		
Die österreichische Staatsidee	183		

	Pagina		Pagina
Neue Rumänen-Verfolgungen in Ungarn	106	Ungarn und Österreich	383
Neue Hausdurchsuchungen	139	Unhaltbarkeit des österreich-ungarischen Dualismus	570
Niedermetzelung rumänischer Bauern	346	Wahrscheinlich magyarisch	186
Nothwendigkeit Österreich-Ungarn zu föderalisieren	589, 605	Walächisirung und Rutenisirung	399
Offizielle Magyarisirungs-Politik	88	Verfolgungen in Ungarn	122
Pressprocess	155	Vernweigerung von Reisespässen	270
Protest der Völker Ungarns gegen die Magyarisirung	28	Verschwörungen und kein Ende	457
Rumänische Zeitungs-Stimmen	76	Wieder einmal ein Verrath	60
Rumänenthum und Magyaren-thum	171	Wieder die officielle Magyarisirung	107
Rumänische Chronik	319	Von Buzias	458
Rumänen und Bulgaren	366	Vorzüge der föderativen Neugestaltung	636
Speculativer Dynasticismus	505	Zur rumänischen Frage in Ungarn	12
Tausend neue Magyarisirungs-Schulen	164	Zur Nationalitäten-Abgrenzung	43
		Zur ungarischen Nationalitäten-Politik	56

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj